

Metaná není curling

Prohlásíte-li, že curling je metaná a náhodou vás zaslechne vyznavač tohoto malého sportu, budete mít velký problém. Ač se v češtině curling slovem metaná dost často označuje, jde o sporty dva. A hráči metané, kterých je méně, musí svébytnost svého sportu samozřejmě bránit a neustále vysvětlovat, že nehrají curling.

Metat jako házet

Pravda je, že curling si je s metanou podobný. Oba se provozují na ledě, v obou je cílem dostat se náradím co nejbližší k danému „terči“. Poměrně zásadní rozdíl lze vystopovat přímo ze slova metaná. To totiž nemá nic společného se zmetáním (jak jej právě známe z curlingu, kde se pomocí speciálních košťat ulehčuje či naopak znesnadňuje cesta valícím se kamenům). Metaná je odvozena od slova metat ve významu házet. Tolik sémantický rozdíl.

Na rozdíl od curlingu se v metané používá jiné náčiní. Hází se kotoučem, který se skládá ze tří částí: tělesa, kluzné desky a rukověti (ručičky). Kromě toho, že kotouč je poměrně těžký (celý komplet váží mezi 4,5 až 5,5 kg), není ani nijak levný. Vybavení přijde na 10-15 tisíc korun, špičkové hráče pak i na 20 tisíc. Zatímco v curlingu se míří na pevný terč, v metané na pohyblivý. Metaná je v tomto smyslu trochu podobná hře petanque. Jako terč slouží gumový kroužek o průměru 12 cm. A opět, na rozdíl od curlingu, cílové pole není kruhové, ale je to obdélník (3x6 m). Bližší strana se nachází 21,5 m ve vzdálenosti od místa, odkud se hází. A ještě jeden zajímavý rozdíl, metaná se hraje jak na ledě, tak i na asfaltu či betonu.

Tři disciplíny

Metaná má tři základní disciplíny. Hlavní je soutěž druž-

FOTO: ARCHIV

stev. Hrají proti sobě dva týmy o čtyřech hráčích. Je třeba dostat kotouč co nejbližší gumovému kroužku, který se na začátku hry položí do středu cílového pole. V tomto poli se ale může libovolně přesouvat, podle toho, jak ho zasáhne kotouč. Cíl se tak vlastně neustále mění. Pokud kroužek opustí vymezenou plochu, vrací se zpět. Soupeřovy kotouče lze

(stejně jako v curlingu) vyrážet a vlastní naopak přisouvat blíž k terči.

Poté, co oba týmy odhodí všechny kotouče – otáčka, přichází bodování. Kotouč nejbližší terči získává 3 body, ostatní po dvou. Pokud má jedno družstvo své čtyři kotouče všechny blíž terči než soupeř, získává tak maximální počet bodů 9. Jinak se body dělí mezi týmy podle umístění čtyř nejbližších kotoučů. Zápas končí po šesti otáčkách.

Další variantou metané je hod na cíl. Soutěží v něm jednotlivci i týmy. Disciplína spočívá v tom, že na hracím poli jednotlivých 8 drah je předem vyznačeno několik herních si-

tuací. Hráč je musí zahrát předepsaným způsobem. Celkem má 48 hodů, což by mohlo znamenat maximální počet 400 bodů. Jenže to je ideální stav. Už výkony přes 250 bodů se považují za výborné, přidá-li se 30 bodů, hráč už může aspirovat na přední příčky na vrcholných mezinárodních soutěžích. Vítězové se tam dostávají přes hranici 300 bodů. Nejlepší výkon v ČR na ledě je z roku 2001 – 293 bodů, na asfaltu pak z roku 1999 – 267 bodů.

Poslední disciplínou jsou hody do dálky. Každý hráč má pět pokusů a musí dohodit kotoučem ve vyznačené výšce co nejdál. Počítají se dva nejdelší hody. Nejlepší výkony se pohybují za hranicí půl kilometru!

Hra z 12. století

I když se metaná netěší zdaleka tak velkému zájmu jako curling (od olympiády v Naganu 1998 součást programu), je starší. Zatímco počátky curlingu lze vystopovat v 16. století, o metané se písemnosti zmiňují již v roce 1192. Pieter Brueghel

zachytil hráče metané na svém oleji v roce 1565. Hrál se v zimě, když hladiny jezer zamrzly. Odtud také dřívější název tohoto sportu – lední metaná.

Největší oblibu metaná získala v Alpách. Zatímco jinde lze hovořit o desítkách či stovkách nadšenců, Rakousko a Německo jsou velmocemi. Jen v Rakousku se metané věnuje na 120 tisíc hráčů! Začínalo se s dřevěnými kotouči s kovanou obručí, pokrok přinesl dnešní ocelové konstrukce zkombinované s gumou a umělými hmotami. Kluzné desky byly ještě před pár desítkami let zásadně dřevěné, dnes gumové a umělohmotné. A navíc s různou tvrdostí na výběr.

U nás jsou krajem metané zaslíbeným jižní Čechy. V okolí šumavské Lenory se hraje prý už 160 let. Do Čech hru přinesli rakouští skláři, říkali jí Eisstock Schiessen a Češi ji přejmenovali na „holuby“. Kotoučům se říkalo štoky. Čeští hráči nepatří mezi absolutní špičku, ale mezi špičku ano. V roce 1936 na olympiádě v Garmisch-Partenkirchenu byla metaná coby ukázkový sport a Karl Wolfinger získal bronz. Další velká medaile přišla až s polistopadovou renesancí tohoto sportu. Na ME v Curychu v roce 1995 se čeští muži dostali až do finále, když předtím senzačně porazili Rakušany. 7. MS se uskutečnilo 8. do 13. března v Grazu.

ADÉLA POLÁKOVÁ

O curlingu viz IN č. 33/2002

INFORMACE

- Český svaz metané
p. Josef Richter
V Mústkách 462
389 01 Vodňany
www.metana.cz
- International Federation Eissstock-sport (IFE)
Mez. federace metané
www.eisstock.org
- Německý svaz metané
www.eisstock-verband.de